

Шевцова М. Л.

**Бібліографічні видання наукової бібліотеки
Маріупольського державного університету
як складова інформаційної підтримки
науковців університету**

Загальновідомо, що освіта неможлива без інформації, а володар інформації – бібліотека університету. Сьогодні бібліотека ВНЗ є складовою частиною світової інформаційної інфраструктури. Вона безпосередньо приймає участь у формуванні інформаційного простору, є виробником власних інформаційних продуктів, надає вільний доступ до світових інформаційних ресурсів.

Доступ бібліотеки ВНЗ до інформаційних ресурсів і автоматизація бібліотечних процесів сприяють створенню якісної бібліографічної продукції. Згідно з «ДСТУ 7448:2013. Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять» бібліографічна продукція – це документально зафіксована бібліографічна інформація як результат практичної бібліографічної діяльності.

До бібліографічної продукції належать різноманітні бібліографічні посібники, які розрізняються формою подання (традиційні та електронні), методичними особливостями і структурою, цільовим призначенням, змістом та іншими якостями, які притаманні документам і матеріалам, які в них відображаються. Виділяють такі основні види бібліографічних посібників: бібліографічний покажчик, бібліографічний список, бібліографічний огляд, бібліографічний бюлетень та інші типи посібників, які можна роз-

глядати вже як варіанти названих. Значний внесок в уточнення та розвиток видової класифікації бібліографічних посібників внесли О. Коршунов, С. Кулешов, Н. Кушнарєнко, І. Моргерштерн, Г. Швецова-Водка та інші вчені.

Бібліографічні покажчики за своїм змістом, завданням і формою різноманітні. Вони подають інформацію про книги, статті із журналів, офіційні видання, праці наукових установ й організацій, дисертації, наукові доповіді і повідомлення конференцій та з'їздів, рецензії тощо. Бібліографічні джерела допомагають користувачам скласти уявлення про стан розробки проблем, які їх цікавлять. Види бібліографічних покажчиків визначаються за різними ознаками: суспільним призначенням, особливостями об'єкта обліку, особливостями методів бібліографування.

Бібліографічний список включає відомості про твори, як правило, за вузькою, конкретною темою або питанням. Бібліографічні списки бувають інформаційні і рекомендаційні. Одним з різновидів бібліографічного списку є пам'ятки читачеві.

Бібліографічний огляд – це бібліографічний посібник, що містить узагальнену характеристику групи документів, які об'єднуються за певною ознакою, та бібліографічні описи цих документів.

Бібліографічний бюлетень – це періодичний бібліографічний посібник, який регулярно інформує про нові документи. Він відрізняється від звичайного бібліографічного списку чи бібліографічного покажчика своєю періодичністю, що пов'язане із завданням інформувати про нові документи.

Наукова бібліотека Маріупольського державного університету (*далі – НБ МДУ*) є інформаційним, науковим, освітнім та культурно-просвітницьким структурним підрозділом МДУ. Забезпечуючи документальну й інформаційну підтримку навчально-виховного та наукового проце-

сів університету, одним з пріоритетних напрямків своєї роботи НБ МДУ обрала створення якісної бібліографічної продукції.

Бібліографічні видання НБ МДУ включають бюлетені нових надходжень, бібліографічні покажчики, тематичні бібліографічні списки.

З 2007 року виходить серія покажчиків «Публікації кафедр МДУ. Бібліографічні покажчики», перший випуск якої – це бібліографія публікацій професорсько-викладацького складу кафедри міжнародної економіки. Серія відображає наукову та науково-методичну діяльність кафедр університету, висвічує їх науковий і творчий потенціал. На сучасному етапі до складу серії «Публікації кафедр МДУ. Бібліографічні покажчики» входять 9 випусків.

З метою упорядкування інформації про опубліковані праці професорсько-викладацького складу університету було створено серію «Праці викладачів МДУ. Бібліографічні покажчики». Серія представляє науковий доробок викладачів університету, які зробили значний внесок у розвиток університетської науки. Зараз серія нараховує 13 випусків.

У 2013 році було засновано нову серію покажчиків «Фонд рідкісних та цінних книг. Бібліографічні покажчики», яка призвана розкрити фонд рідкісної та цінної книги бібліотеки університету, ознайомити користувачів з виданнями, які мають бібліографічну, наукову або історичну цінність. Перший випуск цієї серії, «Мариуполь и Приазовье», має три частини: «Алфавитный аннотированный перечень изданий», «Аналитико-тематический перечень публикаций», «Именной указатель».

Щорічно виходить бібліографічний покажчик «Маріупольський державний університет: інформ-моніторинг ЗМІ». Основна мета серії – упорядкування інформації про МДУ, що міститься у періодичних виданнях. Покажчик

містить описи публікацій, які відтворюють різні аспекти життя університету.

Щоквартально з метою інформування читачів бібліотеки, і в першу чергу, наукових працівників та викладачів, про нові надходження документів до підрозділів бібліотеки видається бюлетень нових надходжень. Матеріал в ньому розташований за галузями знань. Опис кожного документа містить дані про розподіл примірників.

Видання бібліотеки МДУ мають як традиційні (паперові) варіанти, так і електронні, з якими можна ознайомитись на сайті бібліотеки (<http://libr-margu.narod.ru/>). Це надає можливість користувачам швидко й оперативно знайомитись з інформацією.

Бібліографічні видання НБ МДУ характеризують науково-педагогічну діяльність вузу і мають велике значення для інформаційної підтримки науковців університету.

ББК 78
УДК 02

Відповідальний за випуск: директор наукової бібліотеки Маріупольського державного університету Шакула А. П.

Комп'ютерна верстка: Дейниченко О. В.

*Рекомендовано до друку
науково-методичною радою НБ МДУ
(протокол № від . .2016 р.).*

В42 Видавнича діяльність бібліотек Маріуполя: напрямки та нові моделі розвитку : матеріали V міської науково-практичної конференції бібліотек м. Маріуполя. 29 вересня 2016 р. / під ред. А. П. Шакули. – Маріуполь : МДУ, 2016. – 137 с.

Видання містить тези доповідей, у яких охарактеризована видавнича діяльність окремих бібліотек Маріуполя, відображено особливості використання програмного забезпечення під час створення й редагування видавничої продукції та інтеграції електронних копій видань у міжнародний інформаційний простір, роль університетських бібліотек у редакційно-видавничій діяльності ВНЗ, тощо.

Видання рекомендовано співробітникам бібліотек, а також всім, хто цікавиться напрямками діяльності бібліотек різних систем та відомств.

ББК 78
УДК 02

© Наукова бібліотека МДУ, 2016
© Акульшина А.В., Бурова І.В., Вакулєнко А.І., Гельвіх А.В., Головач В.В., Гроздова І.В., Дейниченко О.В., Кіор Н.Д., Ковтунєнко Н.А., Кригіна О.В., Кудлай В.О., Лісогор В.А., Луханіна І.А., Манякіна О.С., Міліціна Л.В., Назар'ва С.В., Натяма С.В., Науменко В.Д., Нікольченко Ю.М., Орехова С.Є., Охрімєнко О.В., Пасинкова О.В., Ребро Д.Л., Сивак О.А., Ткаченко Т.В., Шакула А.П., Шевцова М.Л., Яковєнко Ю.Є., 2016